

Maandag 29 mei 1916 – ochtendeditie

Londen, 27 mei. Officieel. De artillerie van de vijand was vandaag onder meer bedrijvig bij St.-Elooi en Ieper. De Duitsers zijn de laatste dagen bedrijviger geweest dan gewoonlijk in het verspillen van munitie.

Maandag 29 mei 1916 – avondeditie

Londen, 28 mei. Officieel. Er is meer dan gewone werkzaamheid geweest van het vijandelijke geschutvuur, onder meer bij St.-Elooi.

Onze vliegtuigen hebben veel nuttig werk verricht en de vijandelijke vliegtuigen tot werkeloosheid gedwongen.

Vroeg in de ochtend heeft de vijand de streek ten zuidwesten van Zillebeke zwaar bestookt met granaten die schadelijke dampen ontwikkelen. Ook bombardeerde hij onze verbindingsoopgraven.

Berlijn, 29 mei. Officieel. Het vliegveld te Veurne is door Duitse vliegers met succes met bommen bestookt.

Het leven te Antwerpen.

De barmhartige Samaritaan (Van onze correspondent Emanuel de Bom).

Antwerpen, 27 mei.

Lucas, hoofdstuk X, vers 33-34:

“Maar een zeker Samaritaan, reizende, kwam omtrent hem, en hem ziende, werd hij met innerlijke ontferming bewogen;

“En hij, tot hem gaande, verbond zijne wonden, gietende daarin olie en wijn; en hem heffende op zijn eigen beest, voerde hem in de herberg, en verzorgde hem”.

...

En herinner u de ets van Rembrandt: de weg was ver, en de goede man is aan de herberg aangeland met zijn paard, waarop “een zeker mens”, “die kwam af van Jeruzalem naar Jericho, en onder de moordenaars gevallen was, welke hem ook uitgetogen en daartoe zware slagen gegeven hebbende”, heen waren gegaan en hem half dood hadden laten liggen. En de barmhartige Samaritaan langde twee penningen uit en gaf ze de waard, opdat die zorg voor hem zou dragen, en beloofde het andere later nog te bekostigen, als hij terugkwam ...”

De weg was ver, en hulp dringend nodig. De uitgeschudde reiziger, schier naakt geplunderd, wordt moeizaam van het paard getild, terwijl de Samaritaan met de waard, een oude die er vol zorgen uitziet, het geval bespreekt. Een jongetje, met een pluim op zijn fluwelen baretje, houdt parmantig de teugel vast, en de hond, die gezapig meegelopen is, gaat even opzij en ontlast zich ... De weg was ver ...

Maar dan het sublieme schilderij uit het Louvre: herinnert ge het u, van lang geleden (ik zag het te Parijs, even voor de oorlog nog): het is nog donker, als de man met de tulband en het zachte gelaat voor de drempel der waardschap staat en nog eens met stil meewaren omkijkt naar de ongelukkige, die hij langs de weg half doodgeslagen heeft gevonden, en die nu, in elkaar gezakt, door twee jongelieden vertild en binnengedragen wordt. Het is een innig werk van deemoed en mildheid, en het is van het hoogste dat de grote kunstenaar schiep.

... Dat ik aan de heerlijke gelijkenis en aan de Rembrandtse vertolking moest denken, dank ik aan een woord op een brief, die mij dezer dagen werd toegezonden. Er is hier een vereniging gesticht "voor bescheiden hulp", die voor doel heeft de nood te lenigen van een klasse van mensen, die voor deze harde tijd nimmer of zelden van nood hebben geweten: "onder deze ongelukkigen zijn er, die, door hun vroegere maatschappelijke stand weerhouden, hun benarde toestand aan het oog der menigte trachten te onttrekken en hier slechts gedeeltelijk in lukken door zich de hardste en wreedste ontberingen op te leggen; door een misschien misplaatste, doch steeds loffelijke opvatting van eergevoel, menen zij inderdaad, dat het hun mogelijk is hun vernederende toestand bekend te maken, zonder een vlek te werpen op de naam, die zij steeds smetteloos hebben bewaard. Dit soort personen vindt men helaas zeer veel in de bijzonder beproefde klerkenwereld en onder de kleine nijverheidsbazen. Om genoemde redenen durven zij zich niet tot de openbare liefdadigheid wenden, en verduren daarom ontberingen, die alle gedacht te boven gaan. Staaltjes van dezer ontberingen zijn ons bij toeval bekend geworden, zo jammerlijk en aan het ongelooflijke grenzend, dat deze bij ons het denkbeeld deden ontstaan, dat hier goed en degelijk werk te verrichten is, door te trachten deze zwaar beproefde personen op te zoeken om hen op kiese en beleefde wijze hulp en steun te verlenen."

Ziedaar een edel werk, dat ik van harte durf aanbevelen. Want, het is nu wel algemeen geweten: indien onze arbeidersstand werkelijk zwaar onder de druk der tijden lijdt, voor hen werd toch van de eerste dag af door uitmuntende organisaties zo goed mogelijk gezorgd, zodat men haast mag zeggen, dat velen onder hen nooit zo goed hebben gehad, stoffelijk gesproken, als nu. Maar er is een verdoken ellende, er zijn "schamele armen", die moeten bijgestaan en op de been geholpen worden. En juist voor hen is het, dat deze

nieuwe vereniging, die zich met de zinrijke naam van “de Samaritanen” heeft gedoopt, iets wil doen.

Het is terug een van die uitingen van de Antwerpse liefdadigheid, die haast onuitputtelijk blijkt, en dit is wel gelukkig, want ze is er nog hard nodig. Wie dus wil steunen, en kan, zal het doen, en zich wenden tot de voorzitter, raadsheer Verrept, of de secretaris, de heer M. Croes, die aan de Paternosterstraat 6 woont. Het werk staat onder de bescherming van schepen Strauss, voorzitter van de Hoge Raad van Handel en nijverheid van België.

Er is nog veel nood te lenigen, zegde ik. Maar er zijn ook vele Samaritanen, die zich daardoor tot meer toewijding genoopt voelen.

Zo de onderwijzers van Diesterweg, waar ik al eens meer over schreef. Een maand geleden werd het eerste honderdtal kleine jongens en meisjes, die er het dringendst behoefte aan hadden, door hen naar een schoolkolonie te Heide gestuurd. Ik heb die kolonie een van deze zondagen bezocht, in gezelschap van de volijverige en verkleefde dr. Goyens: ik heb zelf gezien hoe die knapen en meisjes door de gezonde lucht der heide en der mastbossen voor een goed deel opgeknapt waren. Wat een vreugde op die gezichtjes en hoe ze er van genoten: dat zijn er dan toch weer enkelen die een tijd buiten de oorlogsatmosfeer gehouden worden. En die ook alweer gesterkt en steviger tijden kunnen afwachten. Nu vertrekt morgen een tweede ploeg, terwijl de eerste terugkeert: want langer dan een maand kan men eenzelfde honderdtal niet herberen, wil men allen die in aanmerking komen zoveel mogelijk helpen.

“Hoe ruimer de steun der liefdadige bevolking is”, aldus de vermanende stem van de voorzitter, de heer Huib. Serneels (Lange Yperstraat 41), hoe meer het comité het werk der schoolkoloniën hoopt uit te breiden.”

Men moet dan ook nog weten, dat Diesterweg's Hulpkas voortgaat de kosten te vergoeden voor de schoolsoep van 1100 à 1200 schamele behoeftige leerlingen der kindertuinen, die dagelijks voor haar rekening een eetmaal ontvangen.

Hoef ik aan mijn medeburgers, die wat kunnen doen te herhalen; doe het?

Maar er zijn niet alleen Samaritanen die voor de leniging van lichamelijke noden het hunne willen doen. Er zijn er ook, die ons, van geestelijke hulp verstoken volk, onvermoeibaar tegemoet komen. Maar over die Samaritanen een volgende keer.